

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie udziału Unii Europejskiej w podwyższeniu kapitału Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego

COM(2014) 66 final – 2014/0034 (COD)

(2014/C 226/11)

Sprawozdawca generalny: **Michael Smyth**

Rada w dniu 18 lutego 2014 r. oraz Parlament Europejski w dniu 24 lutego 2014 r., działając na podstawie art. 173 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, postanowiły zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie udziału Unii Europejskiej w podwyższeniu kapitału Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego

COM(2014) 66 final – 2014/0034 (COD).

W dniu 25 lutego 2014 r. Prezydium Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego powierzyło przygotowanie opinii w tej sprawie Sekcji Jednolitego Rynku, Produkcji i Konsumpcji.

Mając na względzie pilny charakter prac, na 497. sesji plenarnej w dniach 25 i 26 marca 2014 r. (posiedzenie z 25 marca) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny wyznaczył Michaela Smytha na sprawozdawcę generalnego oraz stosunkiem głosów 133 do 1 – 3 osoby wstrzymały się od głosu – przyjął następującą opinię:

1. Wprowadzenie

1.1 EKES popiera inicjatywę dokapitalizowania Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego (EFI), aby umożliwić mu szersze pełnienie funkcji podmiotu udostępniającego kapitał wysokiego ryzyka szybko rozwijającym się i innowacyjnym małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP).

1.2 W kontekście kryzysu ekonomicznego i stagnacji gospodarki europejskiej decyzja o podniesieniu kapitału subskrybowanego EFI o maksymalnie 1,5 mld EUR znacząco zwiększa potencjał inwestycyjny EFI. Uzasadnione jest wręcz pytanie, czy w związku z tym to podwyższenie nie powinno być większe.

1.3 Najnowsze badania i dane dotyczące finansów MŚP i kredytów bankowych pokazują, że dostęp do kapitału (zarówno inwestycyjnego, jak i obrotowego) stanowi największą bolączkę MŚP. W każdym z ostatnich trzech miesięcy odnotowywano coraz niższy wzrost kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorstwom. Jeśli więc zadaniem EFI jest wspieranie innowacyjnych i szybko rozwijających się przedsiębiorstw, czy nie byłoby właściwe jeszcze większe jego dokapitalizowanie, aby wzmocnić ten efekt?

1.4 EKES ponawia swój postulat znacznego podwyższenia kapitału EFI, aby mógł on pełnić rolę, którą przypisano mu na samym początku, a mianowicie rolę europejskiego funduszu *venture capital* i podmiotu szczególnie nastawionego na finansowanie przedsiębiorstw rozpoczynających działalność w sektorze zaawansowanych technologii.

1.5 EKES proponuje, aby 20 % zysków netto zostało wypłaconych w formie dywidend i wykorzystanych do pokrycia części kosztów podwyższenia kapitału. Komitet popiera wysiłki na rzecz zbilansowania politycznych i finansowych zysków przynoszonych przez EFI oraz na rzecz zaangażowania odpowiednich instytucji finansowych w podniesienie kapitału subskrybowanego EFI.

2. Wniosek

2.1 Europejski Fundusz Inwestycyjny (EFI) spełnia dwa zasadnicze zadania:

- zapewnia *venture capital*, aby poprawić dostępność kapitału wysokiego ryzyka dla szybko rozwijających się i innowacyjnych małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP);
- zapewnia gwarancje i inne instrumenty podziału ryzyka, aby poprawić zdolność instytucji finansowych do udzielania pożyczek MŚP.

2.2 Fundusz korzysta z własnych środków i ponadto przez najbliższe lata będzie zarządzał niektórymi programami UE, jak np. „Horyzont 2020” i COSME. Oczekuje się, że w związku z tym EFI podwoi łączną liczbę udzielanych gwarancji i udział kapitału wysokiego ryzyka, zatem podniesienie jego kapitału ma zasadnicze znaczenie. Obecnie EFI należy w większości do Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) (62,1 %). Pozostali udziałowcy to Unia Europejska (30 %) i 24 publiczne i prywatne instytucje finansowe (7,9 %).

2.3 Wniosek dotyczy podniesienia kapitału subskrybowanego EFI z 3 mld EUR do 4,5 mld EUR, z czego 20 % zostałyby wpłacone. To podniesienie kapitału zwiększy potencjał EFI w zakresie wsparcia jakości kredytowej i w latach 2014–2015 uruchomi 11–20 mld EUR na potrzeby kredytowania MŚP.

3. Komentarze do wniosku

3.1 Na pierwszy rzut oka dokapitalizowanie kapitału EFI jest jednoznacznie krokiem we właściwym kierunku. Dane EBC pokazują, że suma pożyczek i kredytów udzielanych przedsiębiorstwom zmniejszyła się w każdym z trzech ostatnich miesięcy, do stycznia 2014 r. Najnowsze badanie dotyczące kredytów udzielanych przez banki pokazuje, że dostęp do finansowania był najbardziej odczuwalnym problemem, z jakim borykają się MŚP strefy euro, choć sytuacja ta jest zróżnicowana pod względem geograficznym. Główne elementy zapotrzebowania MŚP na finansowanie zewnętrzne to kapitał obrotowy i stałe potrzeby inwestycyjne. Dokapitalizowanie EFI w pewnym stopniu złagodzi te trudności, niemniej skala potrzeb nadal będzie ogromna.

3.2 EKES z zadowoleniem przyjmuje wniosek dotyczący dokapitalizowania EFI. Zwraca uwagę, że na grudniowym szczycie Rada Europejska wezwała Komisję i EBI do dalszego zwiększenia kapitału EFI. Komitet z zainteresowaniem oczekuje rezultatów tej propozycji. Poza tym Komitet już we wcześniejszych opiniach⁽¹⁾ wysuwał zastrzeżenia co do roli EFI i teraz znów je powtarza.

3.3 Podwyższenie kapitału EFI pomoże osiągnąć cel polegający na stworzeniu wystarczających możliwości dokonywania inwestycji kapitałowych, by wspierać innowacje, badania i rozwój technologiczny wszystkich przedsiębiorstw w państwach członkowskich. Aby osiągnąć ten cel przy jak najniższych wydatkach z budżetu, EKES zaleca podjęcie na walnym zgromadzeniu EFI w roku 2014 decyzji o wypłacie 20 % zysku netto w formie dywidend. EKES jest zdania, że użyteczne byłoby, gdyby w latach 2014–2017 roczne dywidendy z tytułu udziału Unii w Funduszu potraktowano jako zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel i wykorzystano je do pokrycia części kosztów podwyższenia kapitału. Komitet popiera wysiłki na rzecz zbilansowania politycznych i finansowych zysków przynoszonych przez EFI oraz na rzecz pełnego utrzymania jego trójstronnej struktury. W związku z tym wzywa do zaakceptowania zajmujących podobne stanowisko instytucji finansowych jako nowych udziałowców.

3.4 Gdy na samym początku, w 1993 r., definiowano rolę EFI, zalecano, by jego zadaniem było wspieranie przedsiębiorstw nie tylko poprzez gwarancje dla inwestycji kapitałowych i pożyczki, ale także poprzez założenie europejskiego funduszu *venture capital*, o budżecie wynoszącym maksymalnie 60 mld EUR. Celem było zrekompensovanie braku prywatnego kapitału wysokiego ryzyka w Europie – w porównaniu z Ameryką Północną – i zmniejszenie zależności od kredytów o stałym oprocentowaniu, które w gorszym położeniu stawiają nowe i dopiero rozwijające się przedsiębiorstwa. Gdy w 1994 r. EFI rozpoczął swą działalność, aspekt zapewniania kapitału wysokiego ryzyka trafił na dalszy plan, a dominować zaczął aspekt udzielania gwarancji kredytowych.

3.5 Tymczasem EKES jest zdania, że EFI powinien w większym stopniu koncentrować się na zapewnianiu kapitału wysokiego ryzyka, tak jak to pierwotnie zakładano.

Bruksela, 25 marca 2014 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Henri MALOSSE

⁽¹⁾ Dz.U. C 143 z 22.5.2012, s. 10.